

בתוקף מיום 01.03.1996

1 מתוך 17

1. רקע

1.1 פירוט הרקע

נוהל תושבים חוזרים דן בקביעת הזכאות לתושב חוזר וסוגי הסיוע שהוא עשוי לקבל במשרד לקליטת העלייה.

בתוקף מיום 01.03.1996

2 מתוך 17

2. מטרת הנוהל

2.1 פירוט מטרות הנוהל

- 2.1.1 להגדיר את הקריטריונים לקבלת מעמד של תושב חוזר.
- 2.1.2 להגדיר את הגורמים המוסמכים לאשר מעמד של תושב חוזר.
- 2.1.3 להגדיר את סוגי הסיוע שתושב חוזר עשוי לקבל.
- 2.1.4 לפרט את תהליך הביצוע למתן סיוע שיאושר.

בתוקף מיום 01.10.2013

3 מתוך 17

3. אחראים לביצוע הנוהל

3.1 פירוט אחראים לביצוע הנוהל

סעיף	גורם אחראי	הגדרת תחומי אחריות
3.1.1	יו"ר וועדת נהלים	אחראי במסגרת תפקידו לנוהל זה.
3.1.2	מנהל היחידה הארצית לתעוד וזכאות	<p>א. אחראי להנחיה של כל עובדי המשרד בנושאים הכלולים בנוהל זה.</p> <p>ב. אחראי לתפעול השוטף של הנוהל ולמעקב ובקרה אחר ביצועו.</p>

בתוקף מיום 01.02.2017

4 מתוך 17

4. הגדרות

4.1. הגדרות

מס'	מושג	הגדרה
4.1.1	"תושב חוזר"	<p>התנאים להכרה ב"תושב חוזר" הם:</p> <p>4.1.1.1 אזרחות אזרח ישראלי. היה בעבר תושב ישראל . הבהרה: מי שהיה בעבר תושב ארעי ואינו גורר זכאות כעולה, ועונה על ההגדרות בנוהל זה, יקבל מעמד תושב חוזר בתנאי שהינו אזרח ישראלי ביום הגשת הבקשה".</p> <p>4.1.1.2 משך שהות בחו"ל שהייה בחו"ל במשך שנתיים לפחות. לצורך סיוע ביזמות שהות של 3 שנים לפחות , לצורך המרכז לקליטה במדע שהות של 5 שנים לפחות בחו"ל- לשבים החל מה-1.9.2011 .</p> <p>4.1.1.3 ביקורים בארץ א. לא ביקר בארץ תקופה רצופה או מצטברת של למעלה מ- 4 חודשים בכל שנה בשנתיים האחרונות לפני שובו לארץ. ב. לגבי יזם – תושב חוזר, לא ביקר בארץ תקופה רצופה או מצטברת של למעלה מ- 4 חודשים בכל שנה, בשלוש השנים האחרונות לפני שובו לארץ. ג. לגבי מדען- תושב חוזר, לא ביקר בארץ תקופה רצופה או מצטברת של למעלה מ- 4 חודשים בכל שנה, בחמש השנים האחרונות לפני שובו לארץ.</p> <p>4.1.1.4 ככלל, תקופות שרות בצה"ל – סדיר או מילואים לא יחשבו במניין תקופת הביקור. למי ששהה מעל 5 שנים בחו"ל, לא ייחשבו במניין תקופות הביקור :-</p> <ul style="list-style-type: none"> עד שנת שהייה אחת ב"שנת שבתון" באחד מהמוסדות האקדמיים. עד שנת שהייה אחת במחקר ו/או לימודים. עד שנת שהייה אחת באחד מבתי החולים בישראל, במסגרת לימודי רפואה המתקיימים בחו"ל.

בתוקף מיום 01.02.2017

5 מתוך 17

4.1.1.5 גיל קובע

גיל התושב החוזר לצורך קבלת הסיוע הוא מגיל 17 ואילך. בתחומי סיוע בהם יש מגבלת גיל, הגיל יהיה בהתאם לנוהל המקצועי.

בתוקף מיום 01.02.2017

6 מתוך 17

הגדרה	מושג	מס'
<p>4.1.1.6 שליחות בחו"ל הוא או בן זוגו או אחד מהוריו לא נשלח לחו"ל כדי להיות מועסק, מטעם אחד מהגורמים המפורטים להלן, אלא אם עברו 5 שנים מתום השליחות ועד שובו ארצה: א. מדינת ישראל. ב. רשות מרשויות מדינת ישראל כולל חברות ממשלתיות. ג. ההסתדרות הציונית העולמית או רשות מרשויותיה. ד. הסוכנות היהודית. ה. קרן קיימת לישראל. ו. קרן היסוד. ז. המגבית המאוחדת. ח. הבונדס. למען הסר ספק עובדי עמ"י (עובדים מקומיים ישראלים, אשר מצאו את העבודה ברשות מרשויות מדינת ישראל בזמן שהותם בחו"ל, דהיינו לא נשלחו על ידם) יכולים להיות תושבים חוזרים.</p>		
<p>4.1.1.7 סיוע בעבר לא נהנה בעבר מהסיוע שניתן ל"תושב חוזר":- אם ה"תושב החוזר" קיבל בעבר תעודת "תושב חוזר" ולא מימש כל סיוע הניתן ל"תושב חוזר", ייחשב שלא נהנה כלל בעבר מסיוע שניתן ל"תושב חוזר" רק אם יצא שוב לחו"ל לתקופה הקובעת בנוהל. מי שקיבל מעמד תושב חוזר בעבר ולא קיבל סיוע המשרד ויצא מישראל בחזרה לחו"ל תור ארבעה חודשים מתאריך הענקת המעמד ועונה על שאר תנאי הנוהל, תקופת שהייתו תחשב במסגרת הביקורים המותרים. תושב חוזר שנהנה בעבר מסיוע המשרד, יוכל לקבל סיוע המשרד פעם נוספת בלבד כתושב חוזר, למעט סיוע נוסף כמדען וקבלת הלוואת יזמות בתנאים הבאים: • חלפו 10 שנים מיום קבלת הסיוע. • שהה בחו"ל לפחות 6 שנים.</p>		

בתוקף מיום 01.02.2017

7 מתוך 17

תושב חוזר שנרשם בעבר עם הוריו כבן/בת של תושבים חוזרים
והוריו קיבלו סיוע כלשהו ממשרד הקליטה-ייחשב כתושב חוזר רק
אם יצא שוב לחו"ל לתקופה הקובעת בנוהל.

בתוקף מיום 01.10.2013

6 מתוך 17

5. זכאות**5.1. תושב חוזר**

5.1.1. הזכאות לקבלת סיוע כ"תושב חוזר" היא למי שנקבעה לו זכאות כ"תושב חוזר" עפ"י התנאים המופיעים בסעיף 4.1.1.

5.1.2. הסיוע בתעסוקה ובקליטה במדע יינתן לשני בני זוג שהוכרו כתושבים חוזרים בהתאם לנהלי תעסוקה ולנהלי קליטה במדע.

5.2. פונה במעמד של עולה, או היה בעבר עולה

1. פונה שהינו במעמד של עולה, לא יקבל סיוע כתושב חוזר, כל עוד לא מוצתה כל תקופת הזכאות שלו כעולה דהיינו 10 שנים למעט עולי אתיופיה – 15 שנים.

2. פונה שהיה בעבר במעמד עולה, או דינו היה כדין עולה לרבות תושב ארעי א' וקיבל סיוע המק"ב, יוכל להיות תושב חוזר אך לא יוכל לקבל בשנית סיוע כמדען תושב חוזר.

3. פונה שהינו במעמד של עולה שהיה בעבר תושב ארעי ואינו גורר זכאות ובתנאי שבזמן הגשת הבקשה הוא אזרח ישראלי.

5.3. ויתר על אזרחות ישראלית בעבר

מעמד של תושב חוזר יינתן למי שהוכר ע"י משרד הפנים כעולה בשנית אף אם ויתר בעבר על אזרחותו הישראלית ובתנאי שבזמן הגשת הבקשה הוא אזרח ישראלי.

5.4. תושב חוזר נשוי ששב לישראל עם ילדיו ללא בן זוגו

5.4.1. תושב חוזר נשוי ששב לישראל עם ילדיו ללא בן זוגו, יידרש להציג הסכמה של בן הזוג שנותר בחו"ל, שניתנה בתצהיר נוטריוני או בפני קונסול, להוצאת הילדים לישראל.

01.10.2013 בתוקף מיום

7 מתוך 17

5.4.2 תושב חוזר נשוי ששב לישראל עם ילדיו ללא בן זוגו ואין בידיו אישור על הסכמת בן הזוג להוצאת הילדים לישראל, יהיה זכאי לקבל סיוע בעבורו בלבד.

5.4.3 תושב חוזר נשוי ששב לישראל אם או בלי ילדיו, ללא בן זוגו, יקבל הבטחת הכנסה רק אם ימציא תצהיר חתום ע"י בית המשפט המעיד על כך בשבן-זוגו שנשאר בחו"ל אינו מפרנס אותו.

5.4.4 תושב חוזר נשוי וילדיו ששבו לישראל, תוך **שנתיים** מתאריך כניסת בן הזוג השני לישראל, יירשמו יחד עם בן הזוג הנמצא בישראל. אין ברישום זה כדי לפגוע בזכאותו האישית של בן הזוג המצטרף וילדיו.

5.4.5 תושב חוזר נשוי וילדיו ששבו לישראל לאחר מלאת **שנתיים** מתאריך כניסת בן הזוג השני לישראל, יירשמו בנפרד מבן הזוג שנמצא בישראל.

5.5. תושב חוזר השב לישראל ללא בן זוגו

5.5.1 **תושב חוזר השב לישראל ללא בן זוגו הישראלי** עם ילדיו או חלק מהם ומבקש הכרה כתושב חוזר, יידרש להציג פסק דין המעיד על כך שהילדים ששבו עמו ארצה הם בחזקתו **המלאה** החוקית או הסכמה של בן הזוג שנותר בחו"ל, שניתנה בתצהיר נוטריוני או בפני קונסול, להוצאת הילדים לישראל **למגורי קבע**

5.5.2 **תושב חוזר כאמור** ששב ארצה עם ילדיו ואין בידיו אישור על הסכמת בן הזוג להוצאת הילדים לישראל **למגורי קבע**, יהיה זכאי לקבל סיוע בעבורו בלבד.

בתוקף מיום 01.10.2013

8 מתוך 17

6. גורמים מוסמכים לאשר מעמד "תושב חוזר"

6.1. פירוט גורמים מוסמכים לאשר מעמד "תושב חוזר"

6.1.1. בח"ל – באמצעות רישום מקוון אשר תקבע את זכאותו העקרונית להכרה בו כ"תושב חוזר" עפ"י התנאים המופיעים בסעיף 4.1.1.

6.1.2. בארץ – יועץ תחום תעוד וזכאות אשר תקבע את זכאותו כ"תושב חוזר" עפ"י התנאים המופיעים בסעיף 4.1.1.

01.10.2013 בתוקף מיום

9 מתוך 17

7. תקופת הזכאות והסיוע

7.1. פרוט תקופת הזכאות והסיוע

7.1.1. תקופת הזכאות להגשת בקשה להכרה כ"תושב חוזר" היא 24 (עשרים וארבע) חודשים מיום הכניסה לארץ, אלא אם נאמר אחרת.

7.1.2. מימוש הסיוע הנו ע"פ הנהלים הרלוונטיים.

7.1.3. תקופת שרות בצה"ל (סדיר או מילואים) לא תובא במניין תקופת הזכאות ו/או במניין תקופת מימוש הסיוע.

01.10.2013 בתוקף מיום

10 מתוך 17

8. פירוט סוגי הסיוע וגורמים מוסמכים לאשר סיוע

8.1. פירוט סוגי הסיוע וגורמים מוסמכים לאשר סיוע

מס"ד	סוג הסיוע	הסבר	מוסמכים לאשר סיוע	ראה נוהל/סעיף מתאים
8.1.2	תעסוקה 8.1.2.1	- תקופת הזכאות – שנה ראשונה . - תשלום הבטחת הכנסה כמוגדר ב נוהל 6.113 - הסיוע ניתן ל- 3 חודשים	יועץ קליטת עולים בסניף/ לשכה.	נוהל הבטחת הכנסה לעולים דורשי עבודה מס' 6.113.
	8.1.2.2	- תושב חוזר שאושרה השתתפותו בקורס להכשרה ו/או הסבה מקצועית ו/או קורסים לרישוי ו/או לסטג', זכאי להבטחת הכנסה והחזר נסיעות הכל בכפוף לנוהל הבטחת הכנסה. ללומדים בקורסים להכשרה והסבה מקצועית ו/או לרישוי ו/או סטג'	יועץ קליטת עולים בסניף/ לשכה.	נוהל הבטחת הכנסה ללומדים בקורסים להכשרה והסבה מקצועית מס' 6.113 ונוהל נסיעות מס' 6.119.
	8.1.2.3	תושב חוזר עשוי לקבל השתתפות בשכ"ל בקורסים חיצוניים להכשרה/הסבה מקצועית בכפוף לנוהלי תעסוקה, לא כולל קורסים ייחודיים לרישוי לתושבים חוזרים לרופאים ולרופאי שיניים.	יועץ קליטה בסניף/לשכה.	נוהל סיוע משלים בתעסוקה מס' 6.116. תת סעיף 6.4.

01.10.2013 בתוקף מיום

11 מתוך 17

מס"ד	סוג הסיוע	הסבר	מוסמכים לאשר סיוע	ראה נוהל/סעיף מתאים
	8.1.2.4 סיוע בקידום השמה בתעסוקה	- השתתפות במימון העסקה של תושב חוזר. (התשלום מועבר למעסיק). - תקופת הסיוע הינה עד 12 חודשים, הכל בכפוף לנוהל סיוע בקידום השמה בתעסוקה	מנהל המחלקה לתעסוקה במחוז ועדה מחוזית לתעסוקה/ועדת משנה לקידום השמת עולים בתעסוקה	נוהל סיוע בקידום השמת עולים בתעסוקה מס' 6.117.
	8.1.2.5 החזר אגרת בחינה	- השתתפות בעלות אגרת הבחינה בקורסים למקצועות הדורשים רישוי. הכל בכפוף לנוהל תעסוקה.	יועץ קליטה בלשכה	נוהל סיוע משלים בתעסוקה 6.118
	8.1.2.6 אמנים	- אמן תושב חוזר שהוכר ע"י אחת הועדות המקצועיות זכאי לסיוע כמפורט בנוהל אמן עולה.	יועץ תחום אמנים	נוהל טיפול באמן עולה מס' 6.126
	8.1.2.7 הבטחת הכנסה ליזמים עסקיים	- זכאות להבטחת הכנסה ליזמים עסקיים – תושבים חוזרים בתקופה הקודמת לקבלת הסיוע מהקרנות הכלכליות ללא קשר לפתיחת התיק במע"מ וזאת עד ליום הפעלת העסק.	מנהל ענף יזמות	נוהל יזמות 6.139.
	8.1.2.8 מרכזי הכוונה	מובטלים, למעט מקצועות רישוי	ממונה תעסוקה	מרכזי הכוון 6.115
8.1.3	קליטה במדע	תושב חוזר לאחר שנבדק ואושר כי שהה בחו"ל מעל 5 שנים והוכר ע"י המרכז לקליטה במדע כעונה להגדרת מדען יהיה זכאי להשתתפות במימון העסקתו ולמענק החזר הוצאות מחקר על פי נהלי המרכז לקליטה במדע ובתנאי שלא קיבל סיוע כמדען במעמד אחר, כמצוין בסעיף 5.2	המרכז לקליטה במדע	נוהל קליטה במדע מס' 7.131

12 מתוך 17 בתוקף מיום 01.10.2013

--	--	--	--	--

מס"ד	סוג הסיוע	הסבר	מוסמכים לאשר סיוע	ראה נוהל/סעיף מתאים
8.1.4	סיוע לתושב חוזר – יזם עסקי	תושב חוזר המעוניין להקים עסק זכאי לקבלת שירותים מהמרכז לטיפול יזמות (מט"י) באזור מגוריו, כמקובל לגבי עולים. זכאי לקבלת הלוואה מהקרן לעולה העצמאי הכל בכפוף לנוהל לעידוד יזמות.	רכז יזמות בלשכה/מחוז	נוהל יזמות מס' 6.139
8.1.5	קרן מנהל המחוז	תושב חוזר עשוי לקבל מענק מקרן מנהל מחוז, בכפוף לנוהל מענקים לעולים נזקקים- קרן מנהל מחוז.	מנהל לשכה/מנהל מחוז	נוהל קרן מנהל מחוז מס' 4.063
8.1.6	חיילים בודדים חיילים נשואים זכאי תשמ"ש	תושב חוזר שהוכר ע"י צה"ל כחייל בודד, ומקבל סיוע מצה"ל כחייל בודד, או חייל נשוי המקבל סיוע תשמ"ש מצה"ל יהיה זכאי לסיוע המשרד למענק כספי בלבד, הכל בכפוף לנוהל חיילים.	רכז חיילים בסניף/לשכה	נוהל חיילים מס' .11.186

בתוקף מיום 01.10.2013

13 מתוך 17

9. תהליך אישור הסיוע

9.1. בקשה לסיוע של תושב חוזר השוהה בחו"ל

9.1.1 תושב חוזר השוהה בחו"ל יגיש את הבקשה באמצעות האתר המקוון של המשרד.

9.1.2. יועצי תחום תעוד וזכאות יקבעו זכאותו העקרונית כתושב חוזר (עפ"י התנאים המופיעים בסעיף 4.1.1).

9.1.4 בקשה להכרה כמדען חוזר, תסומן על ידי המבקש בטופס האינטרנטי המצוין בסעיף 9.1.1.

9.2. בקשה לסיוע של תושב חוזר השוהה בארץ

9.2.1 תושב חוזר השוהה בארץ, לאחר שהוכר כתושב חוזר ע"י היחידה לתעוד וזכאות באזור מגוריו, באם פניית התושב החוזר תיעשה בסניף, יעביר הסניף את הבקשה ליועץ תחום תעוד וזכאות בלשכה בלשכה המתאימה.

9.2.2 בקשה להכרה כמדען חוזר תטופל בזהה לזו המוגשת עדיין מחו"ל - תוקף האישור שנה מיום קבלת המעמד, לאמור מימוש הזכאות הכספית יחל לא מאוחר מתום שנה מיום קבלת המעמד.

בתוקף מיום 01.03.1996

15 מתוך 17

נמחק : 17 אוגוסט, 2008 – ראה היסטוריה

בתוקף מיום 01.10.2013

17 מתוך 17

12. דיון בערעורים**12.1. פירוט דיון בערעורים**

12.1.1 ערעור של תושב חוזר השוהה בארץ, יוגש ליועץ קליטה בלשכה/מחוז אשר יעבירו לרכז ועדת ערעורים מחוזית בצרוף חוות דעת והמלצה של רכז תושבים חוזרים.

רכז ועדת ערעורים מחוזית, יעביר את הערעור, בצרוף ההחלטות, ההנמקה לדחיית הבקשה, לדיון בוועדת ערעורים ארצית.

12.1.2 ערעור של תושב חוזר השוהה בחו"ל יועבר לדיון הועדת ערעורים ארצית

באמצעות אגף בכיר לעידוד עלייה ותושבים חוזרים, בצרוף חוות דעת והמלצה של האגף.

12.1.3 ערעור של מדען תושב חוזר השוהה בארץ:

12.1.3.1 ערעור מתבסס על טיעונים והנמקות ביחס לנושאים אקדמאים ומדעיים, יועבר למרכז לקליטה במדע, שיעבירו לדיון בוועדת ערעורים ארצית בצרוף חוות דעת והמלצה.

12.1.3.2